

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie z powództwa D. G. przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności Sąd Rejonowy w Kutnie punkcie 1. pozbawił w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydany przez Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w W. z dnia 6 września 2000 r. w sprawie III Nc 4159/00 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 12 października 2011 r., a w punkcie 2. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.025 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał, że nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. w dniu 6 września 2000 r., sygn. akt III Nc 4159/00 zasądzono od D. G. na rzecz pozwanej w niniejszej sprawie spółki kwotę 8.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 lipca 2000 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu w łącznej kwocie 4.160 zł. Odpis nakazu zapłaty został doręczony D. G. w dniu 12 października 2000 r. W ustawowym terminie pozwany nie wniósł zarzutów od nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

W dniu 12 lipca 2011 r. spółka (...) wystąpiła o wydanie i przesłanie prawomocnego nakazu zapłaty wraz z klauzulą wykonalności. Tytuł wykonawczy ze sprawy III Nc 4159/00 wysłano listem poleconym stronie powodowej w dniu 20 grudnia 2011 r. W dniu 26 stycznia 2012 r. spółka (...) wystąpiła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kutnie – A. M. (1) o wszczęcie egzekucji przeciwko D. G. w oparciu o wskazany wyżej tytuł wykonawczy.

W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy uznał, że powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności zasługuje na uwzględnienie na podstawie art. 840 § 1 k.p.c.

W pierwszej kolejności Sąd I instancji wyjaśnił, że w sprawie III Nc 4159/00 Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy w W. brak jest tytułu egzekucyjnego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wydany w dniu 6 września 2000 r., który podlegałby zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności i w oparciu o który może toczyć się postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 305/12. Takim tytułem egzekucyjnym jest tylko i wyłącznie nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w W. w dniu 6 września 2000 r.

Sąd Rejonowy uwzględnił podniesiony przez stronę powodową zarzut przedawnienia roszczenia objętego nakazem zapłaty wydanym we wskazanej sprawie bowiem upłynął dziesięcioletni termin przedawnienia roszczeń, o którym mowa w art. 125 § 1 k.c., pomiędzy uprawomocnieniem się nakazu zapłaty a złożeniem przez wierzyciela w dniu 12 lipca 2011 r. wniosku o zaopatrzenie tego tytułu egzekucyjnego w klauzulę wykonalności Skutkiem upływu terminu przedawnienia jest utrata możliwości egzekucji roszczenia zasądzonego prawomocnym orzeczeniem. Strona pozwana nie wykazała, że nastąpiło zawieszenie lub przerwanie terminu przedawnienia. W aktach sprawy III Nc 4159/00 brak jest bowiem jakiegokolwiek adnotacji o wcześniejszym wydaniu tytułu wykonawczego, czy też wydaniu tytułu wykonawczego w miejsce tytułu utraconego. Wniosek o zaopatrzenie nakazu zapłaty wydanego w sprawie III Nc 4159/00 przez Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy w W. został złożony przez wierzyciela dopiero w dniu 12 lipca 2011 r., natomiast wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego Km 305/12 wierzyciel złożył dopiero w dniu 26 stycznia 2012 r. Sąd I instancji stwierdził również brak uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że postępowanie egzekucyjne Km 277/01 toczyło się na podstawie tego samego tytułu wykonawczego, w oparciu o który wszczęto postępowanie egzekucyjne Km 305/12. Tytuł egzekucyjny stanowiący podstawę postępowania egzekucyjnego Km 305/12 został zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności dopiero w dniu 12 października 2011 r. Na tytule tym brak adnotacji o wydaniu tego tytułu w miejsce tytułu utraconego, brak również adnotacji o wcześniejszych postępowaniach egzekucyjnych. Sąd I instancji zwrócił uwagę, że zgodnie z art. 794 zd. 1 i 2 k.p.c. w przypadku ponownego wydania tytułu wykonawczego zamiast utraconego na ponownie wydanym tytule wykonawczym czyni się wzmiankę o wydaniu

go zamiast tytułu pierwotnego. W okolicznościach przedmiotowej sprawy na tytule wykonawczym dołączonym przez wierzyciela do wniosku o wszczęcie egzekucji w sprawie Km 305/12 brak jakichkolwiek adnotacji, które wskazywałyby, że tytuł ten został zaopatrzony w klauzulę wykonalności wcześniej niż w dniu 12 października 2011 r. a ponadto, że tytuł ten stanowił podstawę egzekucji w innym wcześniejszym postępowaniu egzekucyjnym.

Odnosząc się do zarzutu powoda o zapłaceniu we wrześniu 1998 r. na rzecz pozwanej spółki całej należności objętej nakazem zapłaty z dnia 6 września 2000 r. w sprawie III Nc 4159/00, a także zarzutu, że żądanie pozwu pozwanej spółki złożonego w sprawie III Nc 4159/00 było oparte na dokumentach, których powód nie podpisał, Sąd I instancji wskazał, że są okoliczności istniejące już przed wydaniem nakazu zapłaty i które powód miał możliwość podnieść w zarzutach od nakazu zapłaty, jednakże tego nie uczynił. Wskazane zarzuty nie mogą, mając na uwadze regulację art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., stanowić uzasadnionej podstawy zgłoszonego przez powoda powództwa przeciwegzekucyjnego. Badanie w trybie art. 840 k.p.c. sprawy prawomocnie zakończonej nie może bowiem prowadzić do ponownego merytorycznego rozpoznania tej sprawy.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiodła pozwana spółka, skarżąc je w zakresie punktu 1. wyroku do kwoty 3.000 zł i w zakresie punktu 2. w całości, tj. w zakresie kwoty 3.025 zł. Apelujący zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że w sprawie niniejszej nie doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia, objętego nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, sygn. akt III Nc 4159/00, gdy tymczasem dokonanie w tym zakresie prawidłowych ustaleń faktycznych powinno prowadzić do wniosku, że przerwanie biegu przedawnienia nastąpiło do kwoty nie niższej niż 3.160 zł. Apelujący wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części, tj. w zakresie kwoty głównej – ponad kwotę 9.160 zł oraz w zakresie kosztów zastępstwa procesowego – co do kwoty 3.025 zł.

W odpowiedzi powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej spółki na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem II instancji.

Na terminie rozprawy apelacyjnej w dniu 23 czerwca 2014 r. pełnomocnicy stron podtrzymali swe stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

W rozpoznawanej sprawie Sąd I instancji słusznie uwzględnił roszczenia powoda na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., a to ze względu na fakt, że roszczenie to objęte nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. z dnia 6 września 2000 r., sygn. akt III Nc 4159/00 uległo przedawnieniu. Powołany przepis wskazuje, że dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie. Do zdarzeń materialnoprawnych, na podstawie których zobowiązanie nie może być egzekwowane, i mogących stanowić podstawę powództwa z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. należy zaliczyć przedawnienie roszczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym. Nie chodzi tu jednak o przedawnienie roszczenia będącego podstawą wydania tytułu egzekucyjnego, lecz przedawnienie roszczenia ujętego w prawomocnym orzeczeniu sądu (art. 125 § 1 k.c.).

Kwestionując powyższe stanowisko Sądu I instancji pozwana spółka wskazała, że na podstawie powyższego tytułu toczyło się już postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika sądowego A. M. (2) za sygn. akt Km 277/01. Postępowanie to zostało umorzone wobec jego bezskuteczności, niemniej jednak doprowadziło do przerwania biegu terminu przedawnienia, o którym mowa w art. 125 § 1 k.c., w części w jakiej roszczenie to było przedmiotem

egzekucji, tj. co do kwoty 2.000 z tytułu należności głównej, 1.000 zł z tytułu kosztów adwokackich i 160 zł kosztów procesu. Prowadzi to, zdaniem apelującego, do konkluzji, że w tym zakresie – objętym wskazanym wyżej postępowaniem egzekucyjnym – dochodzona od pozwanego należność nie ulegała przedawnieniu a roszczenie powoda o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności jest niezasadne. Stanowisko to jest nietrafne. Wskazana kwestia była już przedmiotem analizy ze strony Sądu I instancji, co znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. W tym względzie Sąd Rejonowy zasadnie uznał, że na podstawie pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego brak jest podstaw do uznania, że nakaz zapłaty, którego pozbawienia wykonalności domaga się powód w niniejszym postępowaniu stanowił również tytuł wykonawczy będący podstawą postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. Km 277/01. W tym miejscu podkreślenia wymaga, że w rozpoznawanej sprawie nie został przeprowadzony dowód z dokumentów znajdujących się w aktach postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika sądowego A. M. (2) za sygn. Km 277/01, a to wobec zniszczenia tychże akt z powodu upływu terminu ich przechowywania. Z tego powodu Sąd I instancji oparł się na przedstawionych przez strony dokumentach, w tym dokumentach dotyczących postępowania egzekucyjnego o sygn. akt Km 277/01 w postaci zawiadomienia o wszczęciu egzekucji (k. 58) i wyjaśnień złożonych przez komornika. Na ich podstawie oraz w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy III Nc 4159/00 nie sposób uznać, że postępowanie egzekucyjne o sygn. Km 277/01 toczyło się na podstawie tego samego tytułu egzekucyjnego, który jest przedmiotem niniejszego postępowania. Jak słusznie zauważył Sąd I instancji z dokumentów sprawy III Nc 4159/00 nie wynika, by pozwana spółka uzyskała tytuł wykonawczy, zanim wystąpiła z wnioskiem o jego wydanie w dniu 12 lipca 2011 r. Brak jest bowiem wzmianki, że uzyskany wskutek tego wniosku tytuł wykonawczy został wydany w miejsce utraconego. Zaprezentowane zaś w apelacji stanowisko pozwanego stanowi jedynie powtórzenie – pozbawione pogłębionego uzasadnienia – poglądu wyrażonego już w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. W tym zakresie pozwany nie przedstawił również żadnych nowych dowodów, które ewentualnie mogłyby być uwzględnione w postępowaniu apelacyjnym z zastrzeżeniem wymogów art. 368 § 1 pkt 4 i art. 381 k.p.c. W konsekwencji należy podzielić pogląd Sądu I instancji, wedle którego pozwany nie wykazał, by doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia roszczenia. Termin przedawnienia z art. 125 § 1 k.c. rozpoczął swój bieg od daty uprawomocnienia się powyższego orzeczenia, tj. od dnia w którym upłynął termin na wniesienie przez każdą ze stron odpowiedniego środka zaskarżenia, co nastąpiło w dniu 27 października 2000 r. Złożenie zaś przez pozwaną spółkę wniosku o nadanie klauzuli wykonalności w dniu 12 lipca 2011 r. uznać należy za spóźnione.

Konkludując, zdaniem Sądu Okręgowego zgłoszony przez powoda zarzut przedawnienia zobowiązania ujętego w nakazie zapłaty z dnia 6 września 2000 r. na podstawie art. 125 § 1 k.c. może stanowić podstawę pozbawienia wykonalności tegoż tytułu wykonawczego, co uzasadnia uwzględnienie powództwa opartego na przepisie art. 840 § 1 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Zważywszy na wynik kontroli instancyjnej o kosztach postępowania drugoinstancyjnego poniesionych przez pozwanego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym - § 6 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 461).